

AAS-001-001247

Seat No. _____

First Year B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Indian Culture : Paper - III

(Cultural History of India)

(Ancient period) (Elective-1)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001247

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (1) વિભાગ - ૧ M.C.Q. કુલ ગુણાંક ૨૦

(૨) વિભાગ - ૨ દરેક પ્રશ્નની સામે ગુણાંક દર્શાવેલ છે.

વિભાગ - I

૧ M.C.Q.

૨૦

(૧) હ્યુએન-શ્યાંગ કોના સમયમાં ભારતમાં આવ્યો હતો ?

(A) ચંદ્રગુપ્ત	(B) હર્ષવર્ધન
(C) રાજ્યવર્ધન	(D) પ્રભાકરવર્ધન

(૨) ઈ.સ. પૂર્વે કયા સમયમાં તક્ષશિલા પ્રખ્યાત અધ્યયન કેન્દ્ર હતું ?

(A) ૪થી સદી	(B) ૭મી સદી
(C) ૮મી સદી	(D) ૧૧મી સદી

(૩) નાલંદાનો નાશ કોના આક્રમણથી થયો ?

(A) અલ્લાઉદ્દીન ખલજી	(B) અકબર
(C) બખતીયાર ખલજી	(D) અહમદશાહ-૧ લો

(૪) ગુજરાતનું પ્રખ્યાત અધ્યયન કેન્દ્ર કયું હતું ?

(A) ચાંપાનેર	(B) પાટણ
(C) વલભી	(D) સોમનાથ

(૫) સૌ પ્રથમ ગણિતની π (Pie)ની સંજ્ઞાની કિંમત સમજાવનાર ગણિતશાસ્ત્રી કોણ હતા ?

- (A) બ્રહ્મગુપ્ત (B) વરાહમિહિર
(C) આર્યભટ્ટ (D) રામાનુજ

(૬) ગુપ્તકાલમાં દક્ષિણ ભારતનું કયું બંદર જાણીતું હતું ?

- (A) ભરૂચ (B) કલ્યાણ
(C) તામ્રલીપ્તિ (D) ઓખા

(૭) વરાહમિહિરે ગણિત અને જ્યોતિષને લગતો કયો ગ્રંથ રચ્યો છે ?

- (A) પંચ સિદ્ધાન્તિકા (B) બૃહદ સંહિતા
(C) ચરક સંહિતા (D) બ્રહ્મ સિદ્ધાન્તિકા

(૮) અજંતાની ગુફાના :૧૭માં મોટા ભાગે કોના ચિત્રો દોરાયેલાં છે ?

- (A) જાતક કથા (B) પશુ અને પક્ષીઓ
(C) માનવજીવન (D) સમાજ

(૯) રાહુલ, યશોધરા અને બુદ્ધનું સુપ્રસિદ્ધ ભીત ચિત્ર અજંતાની કઈ ગુફામાં જોવા મળે છે ?

- (A) ગુફાના : ૧૭ (B) ગુફાના : ૧૮
(C) ગુફાના : ૧૯ (D) ગુફાના : ૨૧

(૧૦) અલ્લાહાબાદના હરીશેણનાં સ્થંભલેખમાં કયા સમ્રાટની પ્રશસ્તિ છે ?

- (A) ચંદ્રગુપ્ત (B) કુમારગુપ્ત
(C) સમુદ્રગુપ્ત (D) કાંચગુપ્ત

(૧૧) અશોકની ધર્મજ્ઞાઓ શેનાં આધારે જાણી શકાય છે ?

- (A) ગુફા લેખો (B) તામ્રપત્ર
(C) સાહિત્ય (D) શીલાલેખો અને સ્થંભ લેખો

(૧૨) અશોકનું હૃદય પરિવર્તન કયા બૌદ્ધ સાધુનાં પરિચયમાં આવવાથી થયું ?

(A) સેનગુપ્ત	(B) અભિગુપ્ત
(C) ઉપગુપ્ત	(D) નાગાર્જુન

(૧૩) સિકંદરના મૃત્યુ પછી તેના કયા સેનાપતિએ ચંદ્રગુપ્ત મૌર્યના સમયમાં ભારત પર આક્રમણ કરેલું ?

(A) અન્તિયોક	(B) સેલ્યુકસ
(C) અંગત	(D) મિલિન્દ

(૧૪) યવન રાજવી મિનેન્દ્રએ બૌદ્ધ સાધુ નાગસેનને પૂછેલા પ્રશ્નોનો સંગ્રહ કયા ગ્રંથમાં છે ?

(A) નાગસેના	(B) મિલિન્દ પન્હો
(C) નાગસેના પન્હો	(D) એક પણ નહિ

(૧૫) કનિષ્ઠ - ૧લાનાં સમયમાં બૌદ્ધ ધર્મની કઈ શાખાને માન્યતા મળેલી ?

(A) હીનયાન	(B) મહાયાન
(C) શૂન્યાયાન	(D) જૈનયાન

(૧૬) હેલીઓદોરાસ નામના ગ્રીક રાજદૂતે કયો ધર્મ અંગીકાર કરેલો ?

(A) શૈવ	(B) બૌદ્ધ
(C) જૈન	(D) વૈષ્ણવ

(૧૭) પાણિની ભારતમાં કઈ રીતે પ્રસિદ્ધ છે ?

(A) વૈદકશાસ્ત્રી	(B) પ્રાણીશાસ્ત્રી
(C) વ્યાકરણ શાસ્ત્રી	(D) ખગોળશાસ્ત્રી

(૧૮) કૌટિલ્ય દ્વારા લખાયેલ ગ્રંથ કયા નામે પ્રસિદ્ધ છે ?

(A) અર્થશાસ્ત્ર	(B) તર્કશાસ્ત્ર
(C) ભાષાશાસ્ત્ર	(D) વ્યાકરણશાસ્ત્ર

(૧૯) મોટા ભાગના ગુપ્ત સમ્રાટો પોતાને કેવી રીતે ઓળખાવે છે ?

- (A) પરમ ભાગવત (B) પરમ શૈવ
(C) બૌદ્ધ ધર્મી (D) જૈન ધર્મી

(૨૦) ગુપ્તકાળમાં મથુરા કયા ધર્મનું જાણીતું કેન્દ્ર હતું ?

- (A) બૌદ્ધ (B) જૈન
(C) ઈસ્લામ (D) શીખ

વિભાગ - II

૧ પ્રાચીન ભારતમાં વિદેશી જાતિઓનું ભારતીયકરણ વર્ણવો. ૧૦

અથવા

૧ પ્રાચીન ભારતનાં શૈક્ષણિક કેન્દ્રો વિશે લખો.

૨ મૌર્યકાલીન વહીવટી પ્રથા વિશે ખ્યાલ આપો. ૧૦

અથવા

૨ ગુપ્તકાલીન કલા વિશે વિગતે લખો.

૩ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક) ૮

(૧) સમ્રાટ અશોકની સિદ્ધિઓ.

(૨) ગુપ્તકાલીન ધાર્મિક પરિસ્થિતિ.

૪ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ એક) ૮

(૧) ગુપ્તકાલીન સામાજિક પરિસ્થિતિ.

(૨) હર્ષવર્ધનની સિદ્ધિઓ

૫ ટૂંકા ઉત્તર લખો. (કોઈપણ બે) ૧૪

(૧) ચાણક્ય.

(૨) ગુપ્તકાલીન આર્થિક પરિસ્થિતિ.

(૩) સમુદ્રગુપ્તની સિદ્ધિઓ.

(૪) મૌર્યકાલીન કલા.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Section - 1 is for M.C.Q.
(2) Section - 2 Marks are as shown against each question.

SECTION - I

1 M.C.Q. 20

- (1) In whose period did Hsuan Tsang visit India?
(A) Chandragupta
(B) Harshavardhana
(C) Rajyavardhana
(D) Prabhakarvardhana
- (2) During which period was Takshashila the famous learning center?
(A) 4 B.C. (B) 7 B.C.
(C) 9 B.C. (D) 11 B.C.
- (3) Whose invasion destroyed the Nalanda University?
(A) Alauddin Khilji (B) Akbar
(C) Bakhatiyar Khilji (D) Ahmedshah - 1st
- (4) What was the famous seat of learning in Gujarat?
(A) Champaner (B) Patan
(C) Valabhi (D) Somnath
- (5) Which mathematician gave the value of symbol π of mathematics for the first time?
(A) Brahmagupta (B) Varahmihir
(C) Aryabhatta (D) Ramanuj

- (6) Which port of Southern India was well known in Gupta period?
- (A) Bharuch (B) Kalyan
(C) Tamralipti (D) Okha
- (7) Which Volume is creation of Varahamihir for Mathematics & Astrology?
- (A) Panch Siddhantika
(B) Brihad Samhita
(C) Charak Samhita
(D) Brahma Siddhantika
- (8) Majority of paintings in Cave No.17 of Ajanta pertains to what?
- (A) Jataka Katha
(B) Birds & Animals
(C) Human Life
(D) Society
- (9) The famous wall painting of Rahul, Yashodhara and Buddha is in which cave of Ajanta?
- (A) Cave No.17 (B) Cave No.18
(C) Cave No.19 (D) Cave No.21
- (10) Which Emperor is praised in the pillar inscriptions of Harisena of Allahabad?
- (A) Chandragupta (B) Kumargupta
(C) Samudragupta (D) Kanchgupta
- (11) What is the source of study for Ashoka's scriptures?
- (A) Cave Inscriptions
(B) Copper Plates
(C) Literature
(D) Rock and Pillar Inscriptions

- (12) Interaction with which Buddhist monk resulted in transformation of heart for Ashoka?
- (A) Senagupt (B) Abhigupt
(C) Upagupt (D) Nagarjun
- (13) After death of Alexander, which head of his army invaded India in the time of Chandragupta Maurya?
- (A) Antiyok (B) Sellucus
(C) Angst (D) Milind
- (14) Which book is compilation of questionnaire of King Minendra and Buddhist Monk Nagasen?
- (A) Nagasena (B) Millind Panho
(C) Nagasena Panho (D) None of these
- (15) Which branch of Buddhism was recognized during the period of Kanishka-1st ?
- (A) Hinayan (B) Mahayan
(C) Shunyayan (D) Zainayan
- (16) The Greek Ambassador Heliodoras adopted which religion?
- (A) Shaiva (B) Bauddh
(C) Jain (D) Vaishnav
- (17) How the Panini is known in India?
- (A) Physician (B) Zoologist
(C) Grammarian (D) Astronomer
- (18) The famous book written by Kautilya is known as...?
- (A) Arthashastra
(B) Tarkashastra
(C) Bhashaashastra
(D) VyaakaraNshastra

- (A) Buddhist (B) Jainism
(C) Islam (D) Shikhism

SECTION - II

- (1) Chanakya.
- (2) Economical condition of Gupta period.
- (3) Achievements of Samudragupt.
- (4) Art of Mauryan period.